

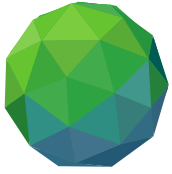
MINISTERUL AGRICULTURII,
DEZVOLTĂRII REGIONALE ȘI MEDIULUI
AL REPUBLICII MOLDOVA

Proiect: Suport pentru Republica Moldova în stabilirea și fortificarea AND (Autoritate Națională Desemnată), elaborarea cadrului strategic și dezvoltarea programului național de angajare cu Fondul Verde pentru Climă(FVC)

Identificarea priorităților naționale de investiții în domeniul adaptării la schimbările climatice în cadrul de angajare a Republicii Moldova cu FVC.

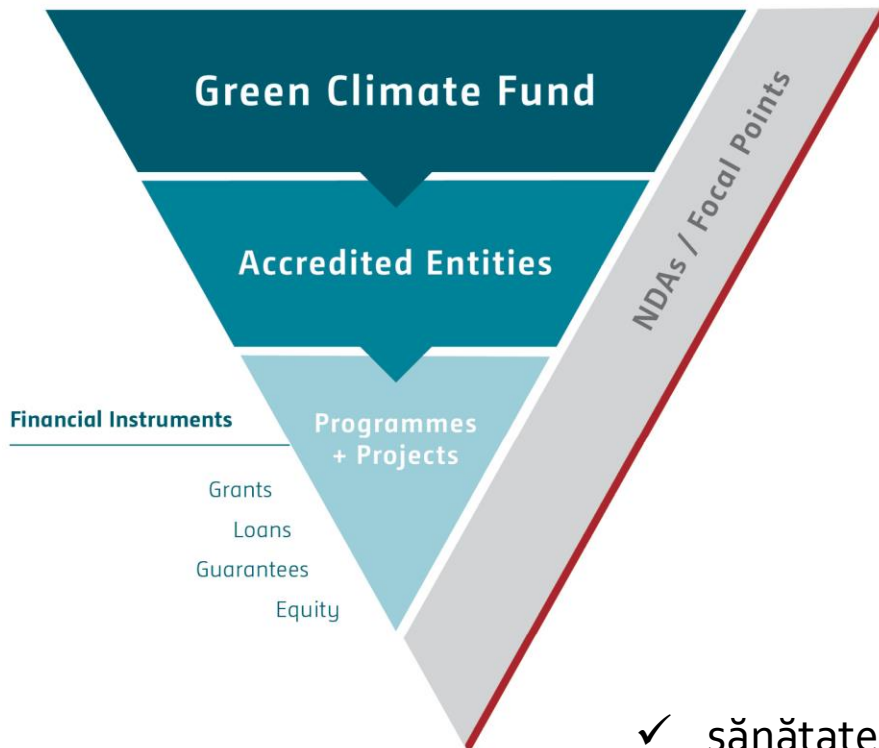
**Ala Druță Lider de Echipă
Tamara Rudi CN în Adaptare**

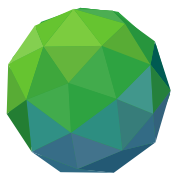
GREEN CLIMATE

Rolul AND în modelul de business al FVC

GCF Architecture

- ✓ sănătate, securitatea alimentară și a resurselor de apă;
- ✓ mijloace de existență a oamenilor și comunităților;
- ✓ infrastructura și mediul construit;
- ✓ ecosisteme și servicii de ecosistem.

GREEN
CLIMATE
FUND

Criteriile de investiții ale FVC

Potentialul de impact

- Potențialul de atingere a obiectivelor și domeniilor de rezultat ale Fondului

Potențialul schimbării de paradigmă

- Potențialul de a cataliza impact cu acoperire mare dincolo de o singură investiție

Potențialul de dezvoltare durabilă

- Posibilitatea de a oferi beneficii mari economice, sociale (de gen) și de mediu

Necesitate beneficiarului

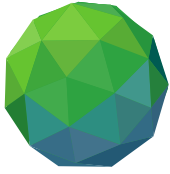
- Vulnerabilitatea și nevoile financiare a grupurilor țintă din țara beneficiară

Posesia de țară

- Posesia țării beneficiare și capacitatea de a implementa activități finanțate

Eficiența și eficacitatea

- Fezabilitatea economică și, după caz, financiară a programului / proiectului și co-finanțarea proiectelor de atenuare

GREEN
CLIMATE
FUND

Procesul de planificare programată

Strategiile și planurile țării

SDER, PNA, CND,
strategii și planuri
naționale și sectoriale

Proces ghidat de AND

Programul de țară de angajare cu FVC

Definirea
priorităților de țară
în angajarea cu FVC

Ghidat de AND

Programul de lucru al entităților

Identificarea
inițiativelor care
corespund
priorităților de țară

Aplicat de
autoritățile
acreditate cu FVC

Fluxul/ Pipelines

Elaborarea de
proiecte/programe
ptu finanțare

Aplicat de
autoritățile
acreditate cu FVC

Cadrul strategic național al adaptării la schimbările climatice

Strategia de Adaptare la Schimbările Climatice a RM /2014-2020/ - viziune integrată asupra oportunităților de dezvoltare a Republicii Moldova și abilității de a reacționa într-un mod rezilient la impactul schimbărilor climatice.

Contribuțiile Naționale Determinate, componentul adaptare care stabilește domeniile prioritare și modalitățile de realizare a obiectivelor -2016

Strategia națională de mediu (2014-2023) asigură congruența planificării strategice de mediu pe termen lung cu normele UE.

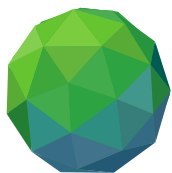
Acordul de la Paris /2017/ pentru prima dată a stabilit un obiectiv de adaptare la nivel mondial " a consolidării rezilienței și capacității de adaptare, precum și a reducerii vulnerabilității la SC, cu scopul de a contribui la dezvoltarea durabilă și asigurării unui răspuns de adaptare adecvată în contextul obiectivului de temperatură"

Strategia pentru asigurarea egalității între femei și bărbați în Republica Moldova pe anii 2017-2021 și a Planului de acțiuni privind implementarea acesteia

Hotărâre de Guvern privind punerea în aplicare a procesului PNA și MCSC - în consultări publice

Strategiei sectoriale de ASC în curs de aprobare ale sectorului sănătate și forestier

Acordul de Asociere RM-UE, Articolul 95 /2014/ care stabilește o strategie climatică generală și planul de acțiune pe termen lung privind atenuarea și adaptarea la schimbările climatice

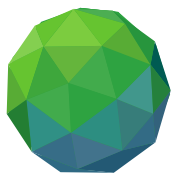

GREEN
CLIMATE
FUND

Vulnerabilitatea sectoarelor la schimbările climatice

Sectorul	Temperaturi ridicate și valuri de căldură	Secete	Temperaturi scăzute Valuri de îngheț	Inundații	Fenomene extreme; alunecări de teren
Agricultura	stresul hidric; degradarea solului și abandonarea terenurilor; apariția de dăunători și boli noi; scăderea productivității agricole; subminarea securității alimentare		eșuarea/ reducerea recoltelor agricole	schimbări ale fertilității solului, salinizare și eroziune a solului; Eșuarea/ reducerea recoltelor	
Resurse de apă	reducerea disponibilității apei în sursele de apă de suprafață și subterane; schimbări în cererea de apă diminuarea calității apei; penurie de apă		supra-oferta de apă sub formă de viituri; sporirea volumului substanțelor nutritive, patogenilor și toxinelor transportate cu apa; diluarea sporită a sedimentelor și volum de; diminuarea calității apei		
Sănătate umană	creșterea ratei bolilor induse de temperaturi ridicate (boli cardiovasculare, respiratorii); rată a deceselor cauzate de caniculă și incendii; transmiterea maladiilor gastro-intestinale; alergii; malnutriție; creșterea incidenței bolilor transmise prin vectori		Facilitarea circuitului în aval a poluanților (expunerea la poluanții atmosferici), incidența tuberculozei	transmiterea maladiilor gastro-intestinale; număr sporit de victime ale dezastrelor naturale	

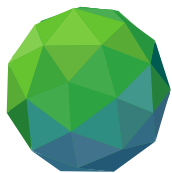

GREEN
CLIMATE
FUND

Vulnerabilitatea sectoarelor la schimbările climatice

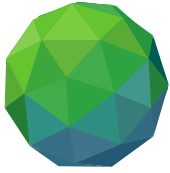
Sectorul	Temperaturi ridicate și valuri de căldură	Secete	Temperaturi scăzute și îngheț	Inundații	Fenomene extreme; alunecări de teren
Forestier	degradarea ecologică și reducerea fondului forestier; reducerea productivității pădurilor naturale; incendii forestiere; epidemii de boli și dăunători; specii alogene; rată sporită de mortalitate a semințelor; pierderi economice în sectorul forestier				
Energie	cerere sporită de electricitate pentru condiționarea aerului și irigație; reducerea producției de biomasă; creșterea duratei de funcționare a instalațiilor de răcire a utilajului electrotehnic; creșterea pierderilor de energie în LEA cauzată de încălzirea conductoarelor, diminuarea randamentului centralelor electrice cu termoficare		deteriorarea infrastructurii de transport și distribuție a energiei electrice; întreruperi neplanificate ale livrărilor de energie ca urmare a inundațiilor, alunecărilor de teren, chiciurii, vânturilor puternice		
Transporturi	deteriorarea și scurtarea duratei de exploatare a infrastructurii drumurilor (înmuierea și migrarea asfaltului, formarea fâgașelor cauzată de roțile vehiculelor); creșterea costului de întreținere a autovehiculelor; deformarea liniilor de cale ferată; limitarea transportului fluvial		deteriorarea infrastructurii de transport și a transportului în rezultatul inundațiilor, alunecărilor de teren și torentelor de noroi; izolarea comunităților de celelalte localități ale țării în sezonul de iarnă sau perioadele ploioase		

GREEN
CLIMATE
FUND

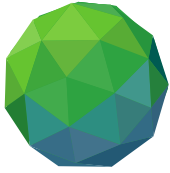
Tematicile investiționale prioritare pe componentul de adaptare ale Republicii Moldova în angajarea cu FVC

Sectoarele prioritare	Prioritățile investiționale (componentul de adaptare)
Agricultură	<p>Consolidarea rezilienței climatice a sectorului agricol prin:</p> <ul style="list-style-type: none">- Gestionarea durabilă a solului (agricultura conservativă, de precizie, ecologică etc.)- Promovarea sistemelor eficiente de irigare- Promovarea diversității și rezilienței culturilor agricole- Securitatea alimentară sporită- Promovarea sistemelor integrate alimentație-apă-energie în cadrul unei agriculturi inteligente și reziliente la schimbările climatice
Resursele de apă	<p>Promovarea unui management climatic rezilient al apei prin:</p> <ul style="list-style-type: none">- Evaluarea resurselor, sporirea aprovizionării și gestionarea eficientă a cererii de apă, ținând cont de aspectele sociale și de gen.- Tratarea eficientă a apei și reutilizarea acesteia- Gestionarea evenimentelor extreme (inundații, secetă)
Silvicultură	<p>Promovarea managementului durabil al resurselor naturale prin:</p> <ul style="list-style-type: none">- Împădurire/ reîmpădurire, promovând abordarea de ecosistem- Gestionarea durabilă a pădurilor și a serviciilor de ecosistem- Restaurarea ecologică a pășunilor degradate
Sănătate	<p>Creșterea rezilienței climatice a sistemului de sănătate pentru a identifica, a monitoriza, a se pregăti și a răspunde schimbărilor de sănătate și a bolilor legate de climă la femei și bărbați (de diferite vârste, abilități, statut social, loc de reședință) prin:</p> <ul style="list-style-type: none">- Îmbunătățirea serviciilor de sănătate pentru grupurile vulnerabile ale populației- Infrastructura spitalelor pentru operaționalizarea la standardele "verzi"- Prevenirea, avertizarea timpurie, gestionarea și depășirea impactului evenimentelor meteorologice extreme (valuri de căldură și de frig, inundații)

GREEN
CLIMATE
FUND

Sectoarele prioritare	Prioritățile investiționale (componentul de adaptare)
Transporturi	<p>Promovarea transportului ecologic și eficient în țară prin:</p> <ul style="list-style-type: none">- Infrastructura urbană rezilientă întru reducerea expunerii la riscurile climatice- Mărirea rezistenței climatice a infrastructurii de transport (drumuri, poduri, viaducte, căi ferate, piste)- Adoptarea de coduri și standarde de reziliență climatică- Accesul populației rurale la sistemul rutier rezilient la schimbările climatice, care ia în considerare aspectele sociale, de vârstă și de gen.
Energie	<p>Asigurarea securității energetice a țării prin:</p> <ul style="list-style-type: none">- Protecția climatică a infrastructurii sistemului energetic- Asigurarea funcționării infrastructurii energetice în oricare condiții climatice- Promovarea nexusului apă-energie-terenuri cu orientare la sursele regenerabile de energie
Priorități intersectoriale	<p>Îmbunătățirea rezilienței comunităților din Moldova la efectele adverse ale schimbărilor climatice, având în vedere aspectele sociale și de gen.</p>

GREEN
CLIMATE
FUND

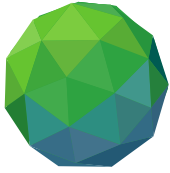

Oficiul
Schimbarea
Climei

Evaluări ale necesităților de țară referitor la adaptare

- Planul de dezvoltare a capacităților referitor la implementarea ASC (NAP₁),
- Evaluarea economică a necesităților investiționale pentru adaptare la schimbările climatice în Moldova (BM),
- Evaluarea necesităților Republicii Moldova de a implementa componentul de adaptare (CND)
- Raportul către Asociația internațională de dezvoltare (IDA)
- Proiecte ale partenerilor de dezvoltare (OECD, PNUD, ADA, altele)

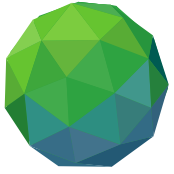
Sectoarele prioritare	Prioritățile investiționale de adaptare ale Republicii Moldova	Estimarea resurselor până în 2025 (milioane dolari SUA)
Agricultură	Consolidarea rezilienței climatice a sectorului agricol pr	750
Resursele de apă	Promovarea unui management climatic rezilient al apei	198
Silvicultură	Promovarea managementului durabil al resurselor naturale	170
Sănătate	Creșterea rezilienței climatice a sistemului de sănătate pentru a identifica, a monitoriza, a se pregăti și a răspunde schimbărilor de sănătate și a bolilor legate de climă	112
Transporturi	Promovarea transportului ecologic și eficient în țară	115
Energie	Asigurarea securității energetice a țării	52

GREEN
CLIMATE
FUND

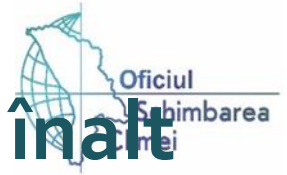
Promoting gender equality throughout the Country Programming

- Integrarea dimensiunii de gen - esențială pentru obiectivele și principiile directoare ale GCF, inclusiv prin implicarea femeilor și bărbaților de toate vârstele.
- Includerea dimensiunii de gen în structura și funcționarea AND și mecanismul său de coordonare.
- Egalitatea de gen a integrată în programul de țară al Republicii Moldov asigurând respectarea angajamentelor naționale privind egalitatea de gen.
- Este un element al posesiunii de țară.
- Este o componentă obligatorie care trebuie luată în considerare în toate propunerile de proiecte ale GCF și asigură o abordare responsabilă de gen în ceea ce privește acțiunile de adaptare.
- Proiectele FVC sporesc oportunitățile atât pentru femei, cât și pentru bărbați în domeniul transferului tehnologic pentru a atenua impactul asupra climei și pentru a construi reziliența climatică.

GREEN
CLIMATE
FUND

Funcționarea fluxului de impact înalt

SDER,
PNA,
CND

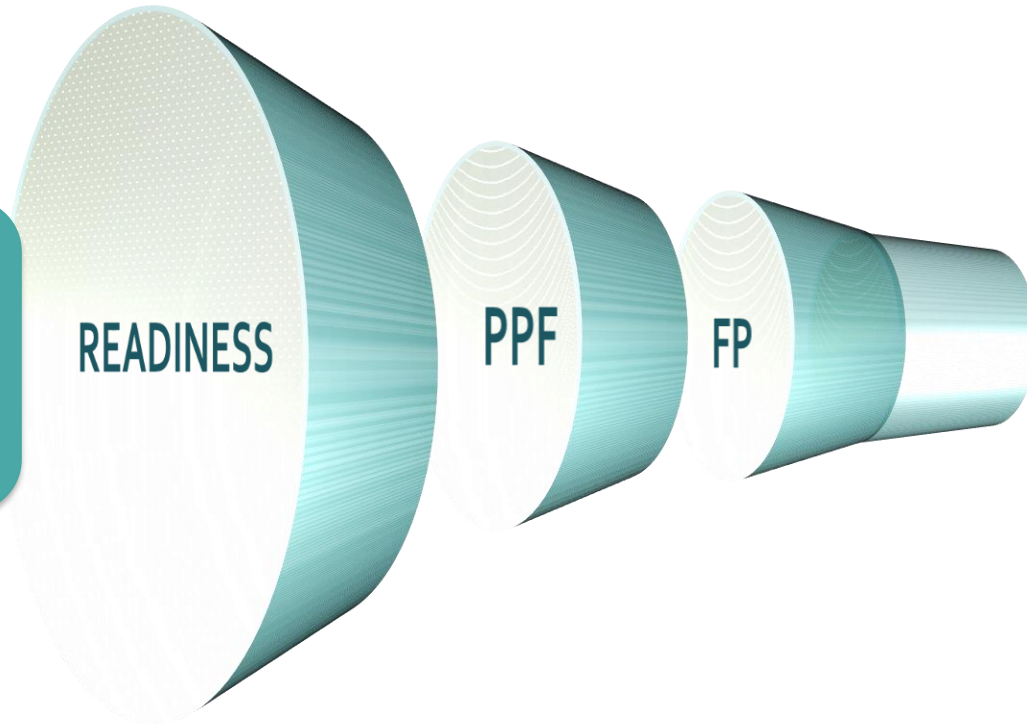
Programele de
țară și de
entitate

READINESS

PPF

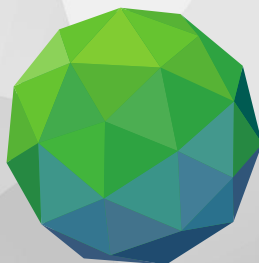
FP

Fluxul FVC

Date de contact: Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și a Mediului
Oficiul *Schimbarea Climei*
adapt@clima.md
tel. (022) 719131

**GREEN
CLIMATE
FUND**